

PHÁT HUY TÍNH TÍCH CỰC, CHỦ ĐỘNG TRONG TỰ HỌC TẬP, TỰ BỒI DƯỠNG NĂNG LỰC CỦA CÁN BỘ QUẢN LÝ ĐÀO TẠO Ở CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC TRONG QUÂN ĐỘI

NGUYỄN THANH HÀ*

Ngày nhận bài: 14/07/2016; ngày sửa chữa: 14/07/2016; ngày duyệt đăng: 16/07/2016.

Abstract: Promoting the positive in self-learning and self-training of education managers is urgent issue in order to develop management staff with good qualifications to meet requirement of education reform today. On a practical basis, the paper proposes some measures to improve quality of these activities at Military Universities.

Keywords: Education managers, positive, self-learning, self-training.

1. Các trường đại học trong quân đội là một bộ phận trong hệ thống nhà trường quân đội. Trải qua hơn 70 năm xây dựng chiến đấu và trưởng thành, kể từ ngày thành lập nhà trường đầu tiên đến nay đã phát triển thành một hệ thống với trên 100 nhà trường, trong đó có 22 Học viện, Trường sĩ quan đào tạo trình độ đại học và sau đại học. Sự phát triển của các nhà trường đã góp phần rất quan trọng trong sự nghiệp giáo dục, đào tạo của quân đội, đã đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ các cấp đáp ứng kịp thời yêu cầu, nhiệm vụ xây dựng, chiến đấu của quân đội qua các thời kì cách mạng. Hiện nay, các trường đại học trong quân đội gồm 22 trường, trong đó có 9 trường trực thuộc Bộ Quốc phòng và 13 trường trực thuộc các Quân chủng, Binh chủng, Tổng cục và Bộ đội Biên phòng [1].

Đảng, Nhà nước ta luôn khẳng định: “*Phát triển đội ngũ giáo viên và cán bộ quản lí (CBQL) là khâu then chốt*” [2; tr 130-131], “*Phát triển đội ngũ nhà giáo và CBQL, đáp ứng yêu cầu đổi mới GD-ĐT*” [3; tr 117] là một trong những phương hướng, nhiệm vụ đổi mới căn bản, toàn diện GD-ĐT; phát triển nguồn nhân lực được xác định trong Văn kiện Đại hội đại biểu Toàn quốc lần thứ XII của Đảng. Vì vậy, vấn đề đặt ra đối với các nhà trường đại học trong quân đội là phải chú trọng xác định các giải pháp phát triển đội ngũ CBQL giáo dục nói chung, CBQL ở các cơ quan quản lí GD-ĐT nói riêng có trình độ năng lực chuyên môn cao, có năng lực tổng hợp, đánh giá, có khả năng quan sát, tư duy sáng tạo cùng hệ thống phẩm chất đạo đức và giá trị nghề nghiệp tương ứng với yêu cầu nhiệm vụ chức trách, đáp ứng yêu cầu đổi mới căn bản, toàn diện GD-ĐT hiện nay.

Thực hiện mục tiêu bồi dưỡng, nâng cao năng lực cán bộ quản lí đào tạo (CBQLĐT) ở các nhà trường đại học trong quân đội đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay, vấn đề có ý nghĩa quan trọng là phải phát huy được tính tích cực chủ động trong tự học tập, tự bồi dưỡng năng lực của bản thân từng CBQLĐT. Khắc phục được thực trạng “*Trình độ năng lực của một bộ phận nhà giáo và CBQL giáo dục còn thấp so với yêu cầu, nhiệm vụ*” [3; tr 17]. Thực tế cho thấy, cơ bản cán bộ ở các cơ quan quản lí GD-ĐT luôn tích cực tự học tập, tự bồi dưỡng nâng cao năng lực bản thân, góp phần quan trọng nâng cao chất lượng GD-ĐT của nhà trường. Song bên cạnh đó, một bộ phận cán bộ năng lực chuyên môn nghiệp vụ chưa toàn diện, kiến thức, kĩ năng quản lí giáo dục còn hạn chế, phong cách làm việc thiếu tính sáng tạo, hiệu quả làm việc chưa cao. Chính vì vậy, song song với quá trình đào tạo, bồi dưỡng thì phát triển, hoàn thiện năng lực của từng CBQLĐT thông qua con đường tự học tập, tự bồi dưỡng có vai trò hết sức quan trọng và cần thiết, có ý nghĩa quyết định đến hiệu quả phát triển năng lực của cán bộ, giúp mỗi CBQLĐT tự khẳng định mình trong thực tiễn công tác.

Tự học, tự bồi dưỡng của cán bộ ở các cơ quan quản lí GD-ĐT là quá trình hoạt động có mục đích, mục tiêu rõ ràng, nhằm không ngừng phát triển và hoàn thiện phẩm chất, năng lực và phương pháp, tác phong công tác đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ GD-ĐT của nhà trường đặt ra. Đòi hỏi mỗi cán bộ phải biết khắc phục khó khăn, vươn lên chính mình, tự tổ chức, tự điều khiển bản thân một cách tích cực, tự giác, khoa

* Học viện Chính trị - Bộ Quốc phòng

học. Trước sự vận động, biến đổi của thực tiễn cũng như yêu cầu nhiệm vụ GD-ĐT của các nhà trường đại học trong quân đội thời kì mới ngày càng đòi hỏi cao; đặt ra việc tự học tập, tự bồi dưỡng, rèn luyện của mỗi CBQLĐT phải liên tục, bền bỉ và phải trở thành nhu cầu bên trong của mỗi người.

2. Để việc tự học tập, tự bồi dưỡng của CBQLĐT đạt được kết quả tốt, góp phần nâng cao năng lực toàn diện, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ đặt ra, cấp ủy, chủ thể quản lí các cấp cần thực hiện tốt một số nội dung sau đây:

2.1. Phải làm cho từng cán bộ hiểu rõ ý nghĩa, tầm quan trọng của việc nâng cao trình độ tri thức gắn với hoạt động nghề nghiệp trên từng cương vị chức trách. Thông qua các buổi sinh hoạt chuyên đề, giao ban, phản ánh tình hình và thực hành tổ chức các nhiệm vụ GD-ĐT làm cho mỗi cán bộ hiểu rõ được tầm quan trọng của việc nâng cao trình độ tri thức; ý thức sâu sắc sự cần thiết của tri thức đối với hoạt động chuyên môn nghề nghiệp của CBQLĐT hiện nay. Từ đó, đề cao vai trò trách nhiệm, khơi dậy tính tích cực, chủ động, tự giác trong tự học tập, tự bồi dưỡng năng lực và rèn luyện bản thân của từng CBQLĐT.

2.2. Tăng cường công tác giáo dục nhằm xây dựng động cơ trách nhiệm, ý chí quyết tâm tự học tập, tự bồi dưỡng của CBQLĐT, đồng thời tạo điều kiện thuận lợi cho mọi người có điều kiện phát triển năng lực bản thân. Trước yêu cầu, nhiệm vụ của quân đội đặt ra cho các trường đại học cũng như yêu cầu đối với nghề nghiệp, chức trách chuyên môn của CBQL giáo dục trong thời kì mới, cấp ủy đảng, chủ thể quản lí các cơ quan chức năng cần tăng cường công tác giáo dục cho đội ngũ CBQLĐT nhận thức đầy đủ yêu cầu cần phải đạt được về các tiêu chí trong chuẩn hóa năng lực cán bộ. Thông qua các biện pháp tâm lí, giáo dục để xây dựng động lực, tạo nhu cầu cá nhân nảy sinh, làm cho mọi CBQLĐT trong cơ quan mình có nhu cầu cao về phát triển và hoàn thiện phẩm chất, năng lực và phương pháp, tác phong công tác. Từ đó, có động cơ đúng đắn, ý chí quyết tâm cao trong tự học tập, tự bồi dưỡng, phấn đấu đạt được các yêu cầu trong từng tiêu chí, tiêu chuẩn đã xác định.

Trong điều kiện công tác đảm bảo cho quá trình tự học tập, tự bồi dưỡng của cán bộ còn có những hạn chế nhất định. Do vậy, cấp ủy, cán bộ chủ trì cơ quan chức năng quản lí GD-ĐT nhà trường cần sử dụng tổng hợp các phương pháp quản lí, kết hợp chặt chẽ các biện pháp tư tưởng, tổ chức và hành chính để tác

động đến cán bộ, làm cho họ thấy rõ những thuận lợi, khó khăn cũng như những đòi hỏi khách quan của thực tiễn đặt ra. Trên cơ sở đó, có nhận thức và hành động đúng, xác định ý chí, quyết tâm cao, vượt qua mọi khó khăn; chủ động tích cực, tự giác học tập, rèn luyện phấn đấu vươn lên để khẳng định mình. Đồng thời phải tạo mọi điều kiện thuận lợi cho CBQLĐT phát huy năng lực, khả năng, sở trường của mình trong thực hiện nhiệm vụ, chức trách được phân công.

2.3. Thường xuyên định hướng việc lựa chọn nội dung, hình thức, phương pháp tự học tập, tự bồi dưỡng năng lực cho CBQLĐT. Định hướng cho CBQLĐT những nội dung tự học tập, tự bồi dưỡng phải thiết thực, phù hợp với từng vị trí công tác, đảm bảo vừa củng cố kiến thức chuyên ngành quản lí giáo dục, vừa cập nhật những thông tin mới về quan điểm, chế độ, chính sách; cập nhật những tri thức mới liên quan đến công tác quản lí GD-ĐT trong thời kì mới. Hiện nay, cần tích cực học tập, nghiên cứu nắm chắc các Chỉ thị, Nghị quyết của Đảng, của Quân ủy Trung ương về GD-ĐT; Chiến lược phát triển GD-ĐT của Chính phủ và Quân đội; Điều lệ trường đại học và Điều lệ công tác nhà trường quân đội, các quy chế, quy định về GD-ĐT; những lí thuyết, các kĩ năng quản lí mới đang được áp dụng hiện nay. Nội dung tự học tập, tự bồi dưỡng phải hướng tới mục tiêu nâng cao toàn diện năng lực bản thân từng cán bộ, đáp ứng yêu cầu chuẩn hóa cán bộ trong thời kì mới.

Chủ thể quản lí cần định hướng cho CBQLĐT vận dụng linh hoạt các hình thức, phương pháp tự học tập, tự bồi dưỡng phù hợp với điều kiện, hoàn cảnh cụ thể của từng cơ quan và nhà trường. Chú trọng nghiên cứu tài liệu, sách, báo khoa học và tạp chí chuyên ngành để cập nhật thông tin, nắm bắt kiến thức mới, nâng cao trình độ chuyên môn nghề nghiệp của bản thân phục vụ cho thực hiện nhiệm vụ chức trách. Tăng cường quan sát các hoạt động và quản lí, điều hành các hoạt động GD-ĐT một cách có hệ thống, logic của chủ trì cơ quan và đồng nghiệp để học tập cách thức, đúc rút kinh nghiệm thực tiễn cho bản thân. Thường xuyên rèn luyện các kĩ năng quản lí, phương pháp xử lí thông tin, giải quyết vấn đề đảm bảo kịp thời, đúng nguyên tắc; tăng cường rèn luyện khả năng tham mưu, đề xuất, tổng hợp, đánh giá, cách thức tổ chức triển khai, điều hành các công việc cụ thể. Có thái độ đúng mực, khiêm tốn và phương pháp làm việc khoa học đảm bảo tính chuyên nghiệp cao. Đồng thời cần phải đa dạng hoá các hình thức tự học tập, tự bồi dưỡng thông qua giao ban, phản ánh tình hình, hội thảo, hội thảo khoa học, sơ, tổng kết...

2.4. Quản lý chặt chẽ kế hoạch tự học tập, tự bồi dưỡng nâng cao năng lực của CBQLĐT. Cấp ủy, chủ thể quản lý nhà trường và các cơ quan chức năng phải xác lập kế hoạch, giao chỉ tiêu cụ thể tới từng cán bộ trong việc tự học tập, tự bồi dưỡng nâng cao năng lực bản thân; đồng thời, tổ chức hướng dẫn cho CBQLĐT xây dựng kế hoạch tự học tập, bồi dưỡng phù hợp, khoa học, sát thực tế; tiến hành phê duyệt kế hoạch để làm cơ sở pháp lý triển khai thực hiện. Mỗi cán bộ phải quán triệt sâu sắc chủ trương, kế hoạch của cấp trên, xây dựng kế hoạch tự học tập tự bồi dưỡng của bản thân và tổ chức thực hiện nghiêm kế hoạch khi được phê chuẩn.

Thường xuyên theo dõi, kiểm tra, đôn đốc và tạo điều kiện thuận lợi cho CBQLĐT thực hiện tốt kế hoạch đề ra. Kịp thời điều chỉnh những vướng mắc nảy sinh trong quá trình thực hiện. Nắm chắc tiến độ, kết quả, mức độ chuyển biến của cán bộ trong từng tuần, tháng, quý thông qua sơ tổng kết, giao ban, phản ánh tình hình, kết thúc các phong trào thi đua, nhận xét, đánh giá cán bộ định kì. Kết hợp chặt chẽ giữa đánh giá kết quả tự học tập, tự bồi dưỡng của chủ thể quản lý các cơ quan chức năng với đánh giá về quá trình học tập, rèn luyện của cấp ủy đảng, làm cơ sở, để xem xét đề bạt, bổ nhiệm, sử dụng cán bộ được chính xác.

Tạo mọi điều kiện về thời gian cũng như cơ sở vật chất, tài liệu, sách báo, phương tiện học tập; có chế độ chính sách động viên, khen thưởng kịp thời những cán bộ tích cực, có nhiều cố gắng khắc phục khó khăn, phấn đấu vươn lên đạt kết quả cao trong tự học, tự bồi dưỡng, hoàn thành tốt nhiệm vụ chức trách được giao. Gắn kết quả tự học tự bồi dưỡng với các chế độ chính sách thi đua, khen thưởng, đãi ngộ cán bộ hài hòa, hợp lí, phù hợp với thực tiễn các cơ quan chức năng quản lý GD-ĐT và từng nhà trường đại học trong quân đội. Thường xuyên phổ biến kinh nghiệm, nhân rộng phong trào tự học tập, tự bồi dưỡng trong từng cơ quan chức năng nhà trường. □

Tài liệu tham khảo

- [1] [https://vi.wikipedia.org/Danh sách các trường đại học, cao đẳng quân sự Việt Nam](https://vi.wikipedia.org/Danh_sách_các_trường_đại_học,_cao_đẳng_quân_sự_Việt_Nam).
- [2] Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI (2011). NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật, tr 130-131.
- [3] Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII (2016). Văn phòng Trung ương Đảng, tr 117.
- [4] Chiến lược phát triển giáo dục và đào tạo trong quân đội giai đoạn 2011-2020. NXB Quân đội nhân dân, tr 17.
- [5] Lê Đình Bình (2015). Nâng cao năng lực cán bộ quản lý giáo dục đáp ứng yêu cầu đổi mới. Tạp chí Quản lý giáo dục, số Đặc biệt tháng 4/2015, tr 256-259.

[6] Bộ Quốc phòng (2013). Chiến lược Phát triển giáo dục, đào tạo trong quân đội giai đoạn 2011-2020. NXB Quân đội nhân dân.

[7] Đảng Cộng sản Việt Nam (2004). Chi thị của Ban Bí thư về việc xây dựng, nâng cao chất lượng đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý giáo dục, số 40-CT/TW ngày 15/6/2004.

[8] Đảng Cộng sản Việt Nam (2011). Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI. NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.

[9] Đảng Cộng sản Việt Nam (2013). Nghị quyết Hội nghị lần thứ 8 Ban chấp hành Trung ương Đảng (Khoa XI). NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.

[10] Đảng Cộng sản Việt Nam (2011). Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII. Văn phòng Trung ương Đảng.

[11] Phạm Văn Sơn - Nguyễn Thị Tuyết (2015). Đổi mới đào tạo, bồi dưỡng cán bộ quản lý giáo dục theo tiếp cận năng lực đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục. Kỷ yếu Hội thảo khoa học Đào tạo cán bộ quản lý giáo dục trong bối cảnh đổi mới giáo dục. NXB Đại học Sư phạm.

Thực trạng và những giải pháp...

(Tiếp theo trang 81)

lượng Công an cách mạng, chính quy, tinh nhuệ và từng bước hiện đại góp phần giữ vững an ninh quốc gia và đảm bảo trật tự an toàn xã hội trong tình hình hiện nay. □

Tài liệu tham khảo

- [1] Bộ Công an. Nghị quyết số 17-NQ/ĐUCA ngày 28/10/2014 của Đảng ủy Công an Trung ương về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo trong Công an nhân dân.
- [2] Bộ Công an. Chi thị số 13/CT-BCA ngày 28/10/2014 của Bộ trưởng Bộ Công an về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục, đào tạo trong Công an nhân dân.
- [3] Kế hoạch số 207/KH-BCA-X11 ngày 18/8/2015 của Bộ Công an về tổ chức đào tạo đại học, cao đẳng theo hệ thống tín chỉ trong các học viện, trường Công an nhân dân.
- [4] Tổng cục Chính trị Công an nhân dân (2015). Xây dựng chương trình, biên soạn giáo trình, tài liệu dạy học theo hệ thống tín chỉ cho giảng viên, cán bộ quản lý giáo dục trong các học viện, trường Công an nhân dân.
- [5] Tổng cục Chính trị Công an nhân dân (2015). Báo cáo tổng kết 70 năm công tác giáo dục, đào tạo trong Công an nhân dân, giai đoạn 1945-2015.